SUOMEN YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND

11.6.2020

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaostolle
HE 88/2020 vp

SYL lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle vuoden 2020 neljänneksi lisätalousarvioksi

Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kunnioittavimmin seuraavaa:

Pääluokka 29: Opetus ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Aloituspaikat, jatkuva oppiminen

SYL kannattaa aloituspaikkojen lisäystä ja niihin kohdistuvia panostuksia. SYL kuitenkin huomauttaa, että nyt tehty 62 miljoonan euron panostus 2 600 aloituspaikan lisäykseen kattaa ainoastaan kolme opiskeluvuotta, kun yhden aloituspaikan hintana pidetään OKM:n aiemmin käyttämään 8 000 euroa. Yliopistojen ylemmän korkeakoulututkinnon tavoiteaika on viisi vuotta. Lisäys on lisäksi kertaluonteinen ja SYL painottaakin, että pitkällä tähtäimellä yliopistojen perusrahoitusta on lisättävä, jotta ne voivat vastata kasvaviin tutkintotavoitteisen opetuksen laadun kärsimättä.

SYL pitää hyvänä, että lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan 5 miljoonan euron panosta avoimen yliopiston kehittämiseen niin, että sitä käytettäisiin koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien henkilöiden opintomaksujen korvaamiseen. Jatkossakin ensisijainen väylä päästä opiskelemaan tutkinto-opiskelijaksi tulee olla normaali opiskelijavalinta, eikä tätä ole tarpeen muuttaa.

SYL pitää kannettavana, että työikäisten nopeavaikutteisiin osaamisen kehittämistoimiin ehdotetaan lisärahoitusta tilanteessa, jossa moni on joutunut lomautetuksi. Pitkällä tähtäimellä jatkuvan oppimisen rahoitus ei saa yksin muodostua opetus- ja kulttuuriministeriön sisällä tehtävistä lisäyksistä tai vaarantaa tutkintokoulutuksen resursseja. Elinikäisen oppimisen kustannusten on jakauduttava yksilön, työnantajan ja yhteiskunnan kesken.

Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus

SYL näkee alustamallin keinona yhdistää ja avata saavutettavaksi korkeakoulujen jatkuvan oppimisen tarjontaa, kuten kursseja ja moduulimaisia kokonaisuuksia. Koronapandemian aiheuttama etäopetukseen siirtyminen on osaltaan vienyt kehitystä nopeammin digitaalisten ratkaisujen suuntaan ja ajanut korkeakouluja tiivistämään yhteistyötään. SYL katsookin, että Marinin hallitusohjelmaan kirjatun oppijan ja jatkuvan oppimisen alustan kehittäminen myös jatkuvan oppimisen osalta tulee viipymättä aloittaa tässä vaiheessa ja sille osoittaa riittävä rahoitus.

Muita huomioita:

32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Nuorisotyöttömyys

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Lapinrinne 2, 00180 Helsinki
sähköposti: syl@syl.fi
Y-tunnus: 0202339-6S
syl.fi

Koronasta seuranneiden rajoitusten myötä moni opiskelija on menettänyt harjoittelu- tai työpaikan. Erityisen hankala tilanne on vastavalmistuneille. Viime taantuma vaikutti useamman vuoden negatiivisesti pahimman laskusuhdanteen aikana valmistuneisiin korkeakoulutettuihin. SYL pitääkin tärkeänä, että nyt tehtyjä lisäyksiä työllisyysmäärärahoihin ohjataan esitetyn alle 25-vuotiaiden lisäksi myös vanhempiin korkeakoulutettuihin ja erityisesti vastavalmistuneisiin. Vastavalmistuneiden korkeakoulutettujen työllistymistä tulee tukea heidän iästään riippumatta, jotteivat negatiiviset vaikutukset nykyisen opiskelijasukupolven kohdalla jää viime kertaisen taantuman tavoin pitkäaikaisiksi.

33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Opiskelijahyvinvointi ja YTHS

SYL kannattaa opiskeluterveydenhuoltoon esitettyä 5 miljoonan euron panostusta. Lisäksi korkeakouluille osoitetut määrärahat ohjauksen lisäämiseen ja opiskelijahyvinvoinnin tuen vahvistamiseksi parantavat opiskelukyvyn ylläpidon edellytyksiä. Koronaviruksen aiheuttamat poikkeusolot ovat olleet henkisesti ja sosiaalisesti raskasta aikaa opiskelijoille, jolloin mielenterveys on ollut koetuksella.

Mielenterveyden monialainen tukeminen on varsinkin tässä poikkeustilanteessa merkittävä asia, sillä alle 35-vuotiaat nuoret aikuiset ovat jo lähtökohtaisesti mielenterveyshaasteiden suurinta riskiryhmää esimerkiksi korostuneen työkyvyttömyysriskin muodossa, ja opiskelijoiden mielenterveysongelmat ovat muutenkin lisääntyneet 2000-luvulla muun muassa korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimusten perusteella.

Opiskelijahyvinvointi koostuu monesta elämän eri osa-alueesta, kuten sosiaalisista suhteista, toimeentulosta, opintojen etenemisestä ja laajemmin mielenterveydestä, jolloin SYL pitää tärkeänä, että tukitoimia esitetään lisätalousarvioesityksen mukaisesti myös opiskelijoiden ohjauksen lisäämiseen.

Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry

Tapio Hautamäki
puheenjohtaja

Sonja Raitamäki
pääsihteeri

Lisätietoa:
Koulutuspolitiikan asiantuntija Ainomaija Rajoo, 0415152231, ainomaija.rajoo@syl.fi
Sosiaalipolitiikan asiantuntija Jani Sillanpää, 0400787006, jani.sillanpaa@syl.fi